

חוק ארגון הפיקוח על העבודה (תיקון מס' 2), התשמ"ב—1982 *

1. בסעיף 2(ב) לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד—1954¹ (להלן — החוק העיקרי), לפני "ומפקחי עבודה אזוריים" יבוא "סגן מפקח עבודה ראשי", ובסופו יבוא "מפקח עבודה ראשי ראשי לאצול מסמכויותיו על-פי כל דין לסגן מפקח עבודה ראשי או למפקח עבודה אזורי".

תיקון סעיף 2

2. בסעיף 3 לחוק העיקרי —

תיקון סעיף 3

(1) במקום הרישה יבוא "בנוסף לכל סמכות הנתונה למפקח עבודה בכל חיקוק, נתונות לו לשם מילוי תפקידיו סמכויות אלה:";

(2) פסקה (6) תסומן (8) ולפניה יבוא:

"(6) ליטול דוגמה של מוצר, מוצר ביניים או חומר גלמי, לאחר שהודיע על כך למחזיק במקום העבודה, וכן לצלם כל חומר, מיתקן, מכונה, מבנה או תהליך עבודה;

(7) באישור מפקח עבודה אזורי, להורות למחזיק במקום העבודה לערוך בדיקה שיוורה עליה, של מוצר, מוצר ביניים או חומר גלמי, ולמסור לו את תוצאות הבדיקה תוך תקופה שיקבע המפקח.";

3. בסעיף 6 לחוק העיקרי —

תיקון סעיף 6

(1) בסעיף קטן (א), אחרי "המשמשים" יבוא "או העומדים לשמש", והמלים "רבה" ו"סיכון רב" — יימחקו;

(2) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) מפקח עבודה ראשי ראשי להסמיך בכתב מפקח עבודה פלוני בסמכויותיו הנתונות למפקח עבודה לפי סעיף זה."

4. בסעיף 7 לחוק העיקרי —

תיקון סעיף 7

(1) בסעיף קטן (א), אחרי "בחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט—1969" יבוא "(להלן — בית דין אזורי לעבודה)";

(2) בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא "או על ידי מפקח העבודה שנתן את הצו לאחר שהוסמך לפי סעיף 6(ד)".

5. אחרי סעיף 8 לחוק העיקרי יבוא:

הוספת סעיפים
א-18

8א. (א) נוכח מפקח עבודה אזורי, או מפקח עבודה שהוא הסמיך לענין סעיף זה, כי במקום עבודה פלוני לא מקויימת הוראת חיקוק שעניינה בטיחותם, בריאותם, גיהותם או רווחתם של בני אדם העובדים בו או הנמצאים בו לצורך עיסוקם או משלח ידם, ראשי הוא בצו (להלן — צו שיפור), לחייב את המחזיק במקום העבודה לנקוט בצעדים שיפרט בצו לשם קיומה של אותה הוראת חיקוק תוך תקופה שיקבע בצו ושלא

* נתקבל בכנסת ביום כ"ד באייר התשמ"ב (17 במאי 1982); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 1472, התשמ"ב, עמ' 335.

1 ס"ח התשי"ד, עמ' 202; התשכ"ט, עמ' 78.

תפחת מארבעה עשר ימים; הוראות סעיף 6(ג) יחולו גם על צו שיפור; היה ביצועו של החיקוק בידי כל שר למעט שר העבודה והרווחה, ימציא המפקח העתק מצו השיפור לאותו שר או למי שהשר מינה לכך.

(ב) המחזיק במקום העבודה יודיע בכתב למפקח העבודה האזורי על ביצוע צו השיפור תוך שבעה ימים לאחר תום התקופה שנקבעה בצו לביצועו.

8. המחזיק במקום העבודה רשאי לערער על צו שיפור לפני בית הדין האזורי לעבודה שבתחומו נמצא מקום העבודה תוך שבעה ימים מיום שנמסר לו הצו באחת הדרכים המנויות בסעיף 6(ג), ומשערער כך רשאי הוא לבקש מבית הדין שיוורה על דחיית ביצוע הצו, כולו או חלקו.

ערער

8.ג. (א) מי שחייב לקיים צו שיפור, ולא עשה כן, דינו —

עונשין וקנס מינהלי

- (1) מאסר ששה חדשים או קנס 50,000 שקלים;
- (2) קנס נוסף 5,000 שקלים, לכל יום שבו לא קויים צו השיפור.

(ב) נוכח מפקח עבודה אזורי, בין עקב אי קבלת הודעה כנדרש בסעיף 8(ב) ובין בכל דרך אחרת, כי צו שיפור לא בוצע במלואו, רשאי הוא לקבוע זאת בתעודה חתומה בידו, שבה ציין את מספר הימים שעברו מתום הזמן שנקבע לביצוע הצו עד יום מתן התעודה, ולהטיל קנס מינהלי של עשירית הסכום שאפשר להטילו לפי סעיף קטן (א) 2); מפקח עבודה אזורי רשאי לחזור ולהוציא תעודות כאמור ולהטיל קנס כאמור, עד לביצועו המלא של צו השיפור, ובתעודה חוזרת כאמור יצויין מספר הימים שעברו מיום מתן התעודה הקודמת; התעודה תומצא בדרך שקבע שר העבודה והרווחה בתקנות.

(ג) המועד לתשלום קנס מינהלי לפי סעיף קטן (ב) הוא חמישה עשר ימים מיום המצאת התעודה; לא שולם הקנס במועד, יווספו עליו ריבית או הפרשי הצמדה וריבית, לפי הענין, כאמור בסעיף 97 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו—1975.²

(ד) על הטלת קנס מינהלי לפי סעיף קטן (ב) ניתן לערער לפני בית הדין האזורי לעבודה שבתחומו נמצא מקום העבודה תוך חמישה עשר ימים לאחר המצאת התעודה.

(ה) שולם הקנס המינהלי ולא הוגש ערעור עליו, או שהערעור נדחה, יראו כאילו כופרה העבירה לפי סעיף קטן (א).

(ו) החלטת בית הדין האזורי לעבודה בערעור, דינה, לענין הערעור עליה, כדין פסק דין שלו בהליך פלילי.

(ז) פקודת המסים (גביה) 8, תחול על גביית קנס מינהלי לפי סעיף זה וניתן לגבותו גם בדרך תובענה אזרחית.

2 ס"ח התשל"ו, עמ' 52.

3 חוקי א"י, כרך ב', פרק קל"ו, עמ' 1374.

(ח) הוראות סעיף זה אינן גורעות מאחריותו הפלילית של המחזיק במקום עבודה, לפי יתר הוראות חוק זה ולפי כל דין אחר.

תכנית בטיחות

78. (א) המחזיק במקום עבודה מסוג שקבע שר העבודה והרווחה בתקנות, יכין תכנית בטיחות של מקום העבודה, תוך תקופה שקבע השר בתקנות, ויעדכנה כל אימת שהדבר ידרש עקב שינויים במקום העבודה.

(ב) תכנית בטיחות תכלול הוראות בנושאים אלה ובנושאי בטיחות נוספים שייקבעו בתקנות:

(1) נוהלי הבטיחות, הגיהות והבריאות התעסוקתית במקום העבודה, ונושאי התפקידים בו בתחומים אלה;

(2) נוהלי חירום למצבי סיכון מיוחדים ולמקרי תאונות עבודה.

(ג) שר העבודה והרווחה רשאי לקבוע בתקנות הוראות לענין הכנת תכנית בטיחות, פרטיה, עדכון התכנית והבאתה לידיעת העובדים במקום העבודה; הוראות כאמור לגבי גיהות או בריאות תעסוקתית טעונות התייעצות עם שר הבריאות.

(ד) המחזיק במקום עבודה ימסור למפקח עבודה אזורי, על פי דרישתו בכתב, העתק של תכנית הבטיחות המעודכנת, במועד שנקבע בדרישה.

(ה) מצא מפקח עבודה אזורי ליקוי בתכנית בטיחות, רשאי הוא לדרוש הכנת תכנית בטיחות מתוקנת או חדשה, והוראות סעיף זה יחולו בשינויים המחוייבים.

(ו) מי שלא קיים דרישה לפי סעיף קטן (ד) או (ה), דינו כדין מי שלא קיים צו שיפור, והוראות סעיף 8ג יחולו בשינויים המחוייבים.

(ז) תקנות על פי סעיף זה יותקנו לאחר התייעצות בארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה ובארגון מעבידים שלדעת השר הוא ארגון יציג ונוגע בדבר, ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

מידע והכשרה בטיחותית

78. שר העבודה והרווחה, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, יקבע בתקנות הוראות בדבר חובת המחזיק במקום עבודה לספק לעובדים בו מידע והכשרה הדרושים למניעת תאונות עבודה או מחלות מקצוע; תקנות כאמור יכול שיהיו כלליות או לפי סוגי מקומות עבודה, ענפי עבודה, מקצועות או אזורים.

תחולה על מעליות שאינן במפעל

79. לענין סעיפים 3, 4 ו-6 עד 8ג, רואים חצרים שאינם חלק ממפעל ומשתמשים בהם במעלית, כאילו היו מקום עבודה, וכאילו היה האדם המשתמש בחצרים או תופש אותם למעשה, המחזיק במקום העבודה.

6. בסעיף 9 לחוק העיקרי, בהגדרת "מפעל" במקום "פקודת בתי-חרושת, 1946" יבוא "פקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], התש"ל—1970" ⁴.

תיקון סעיף 9

4 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 16, עמ' 337; ס"ח התשל"ד, עמ' 136; התשמ"א, עמ' 274.

(1) בסעיף קטן (א), בסופו יבוא "ואולם רשאי שר העבודה והרווחה, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, לקבוע בתקנות הוראות בדבר החובה להקים ועדת בטיחות אף במפעל שמספר העובדים בו פחות מ-25, ובלבד שמספר חברי ועדת הבטיחות במפעל כאמור, לא יעלה על ארבעה ; ועדת הבטיחות יכול שיהיו לפי סוגי מפעלים, ענפי עבודה, מקצועות או אזורים." ;

(2) במקום סעיף קטן (ב) יבוא :

"(ב) לא קבעו שני הצדדים או אחד מהם את נציגיהם לוועדת הבטיחות או את מקצתם, רשאי מפקח עבודה אזורי לדרוש בכתב מהצד הנוגע בדבר לקבוע את הנציגים תוך המועד שקבע לכך, ומשעשה כן, ישלח העתק מדרישתו לארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה או לארגון מעבידים שלדעת השר הוא נוגע בדבר, הכל לפי הענין ; לא קיימה הדרישה, רשאי המפקח למנות חברים בוועדת הבטיחות לפי ראות עיניו, הן מבין עובדי המפעל והן שלא מבין עובדי המפעל, אשר יכהנו עד שייקבעו הנציגים במקומם ; שר העבודה והרווחה רשאי לקבוע בתקנות שיעורי שכר בטלה והוצאות שישלם המעביד למי שאינו עובד המפעל ומונה כאמור כחבר בוועדת הבטיחות.

(ג) לא קבע אחד הצדדים את נציגיו לוועדת הבטיחות או את מקצתם, לא יהא בכך כדי לפגוע בכשרה של הועדה לפעול ובתוקף החלטותיה."

8. בסעיף 13 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (ג) יבוא :

"(ג) מפקח עבודה ונציג המוסד לבטיחות ולגיהות כאמור בפרק השלישי רשאים להשתתף בישיבות ועדת בטיחות ללא זכות הצבעה, בין מיזמתם ובין לפי הזמנת הועדה או חבר בה."

9. האמור בסעיף 14 לחוק העיקרי יסומן (א) ואחריו יבוא :

"(ב) לא קיים מעביד את המלצותיה של ועדת בטיחות כאמור בפסקאות (1) או (2) לסעיף קטן (א), רשאי מפקח עבודה אזורי לחורות לו בצו לעשות כן, לאחר שנתן לו הזדמנות להשמיע את דבריו ; צו כאמור יעמוד בתקפו כל עוד לא ביטלו מפקח העבודה האזורי, מפקח העבודה הראשי, או בית דין אזורי לעבודה על פי בקשה שהגיש המעביד.

(ג) מי שלא קיים צו לפי סעיף קטן (ב), דינו כדין מי שלא קיים צו שיפור, והוראות סעיף 8 יחולו בשינויים המחוייבים."

10. האמור בסעיף 17 לחוק העיקרי יסומן (א) ואחריו יבוא :

"(ב) שר העבודה והרווחה רשאי, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, לקבוע בתקנות הוראות בדבר דרכי סיוע של המעביד לוועדת בטיחות במילוי תפקידיה ; תקנות כאמור יכול שיהיו כלליות או לפי סוגי מפעלים, ענפי עבודה, מקצועות או אזורים."

11. בסעיף 18 לחוק העיקרי, במקום "17" יבוא "17(א)".

12. בסעיף 24 לחוק העיקרי, במקום "17(2)" יבוא "17(א)(2)". תיקון סעיף 24
13. אחרי סעיף 34 לחוק העיקרי יבוא : הוספת סעיף 34
- "משלוח מסמכים למוסד
34א. לפי דרישת המוסד, מי שחייב לשלוח למפקח עבודה אזורי מסמך לפי סעיפים 15(ב), 21 או 23, ישלח העתק ממנו גם למוסד."
14. בסעיף 36 לחוק העיקרי — תיקון סעיף 36
- (1) בסעיף קטן (ג), אחרי "למפקח עבודה אזורי" יבוא "או למוסד";
- (2) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא :
- "(ד) מי שלא קיים הוראה של מפקח עבודה שניתנה לפי סעיף 3(7) או שעבר על הוראות סעיף 18(א), דינו — מאסר ששה חדשים או קנס 50,000 שקלים.
- (ה) נעברה עבירה לפי חוק זה או תקנות לפיו בידי חבר-בני-אדם, מואגד או בלתי מואגד, יאשם בה גם כל מי שבעת ביצועה היה מנהל פעיל, בא-כוח או שותף פעיל בחבר, זולת אם הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ושקט כל האמצעים הנאותים כדי להבטיח קיום הוראות החוק והתקנות לפיו."
15. במקום סעיף 42 לחוק העיקרי יבוא : החלפת סעיף 42
42. (א) חוק זה בא להוסיף על האמור בכל חיקוק אחר ולא לגרוע ממנו ; קיום חובה לפי חוק זה והתקנות לפיו, אינו פוטר מקיום חובה לפי חיקוק אחר.
- (ב) הורשע אדם על עבירה לפי חוק זה או שילם קנס מינהלי, אין בכך כדי לפטרו מחובותיו על פי חוק זה והתקנות לפיו."
16. בפקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], התש"ל—1970 — תיקון פקודת הבטיחות בעבודה
- (1) בסעיף 1, בהגדרת "מפקח", "מפקח ראשי", לפני "או מפקח עבודה ראשי" יבוא "סגן מפקח עבודה ראשי";
- (2) בסעיף 222, במקום "או שנקט" יבוא "ונקט".
17. תחילתם של סעיפים 8 עד 8 לחוק העיקרי, כפי שהוספו בסעיף 5 לחוק זה, ביום ט"ז בטבת התשמ"ג (1 בינואר 1983). תחילה

אהרן אוזן
שר העבודה והרווחה

מנחם בגין
ראש הממשלה

יצחק נבון
נשיא המדינה